

SOTIA IMPERIALĂ

IRINA REYN

Traducere din limba engleză

EDITH NEGULICI

IRINA REYN este autoarea romanului *What happened to Anna K.* și de asemenea editoarea antologiei *Living on the Edge of the World: New Jersey Writers Take on the Garden State*. Scrie cronică de carte pentru *Los Angeles Times*, *San Francisco Chronicle*, *Pittsburgh Post-Gazette*, *Minneapolis Star-Tribune*, *The Forward* și alte periodice. A publicat proză în *One Story*, *Tin House*, *Ploughshares*, *Town&Country Travel* și *Poets&Writers*. Predă scriere creativă la Universitatea din Pittsburgh. Locuiește în Pittsburgh, Pennsylvania, și în Brooklyn, New York.

NEMIRA

TANIA

În prezent

Tabloul cu semnătura lui Burliuk e un fals. Ca să fiu sigură, îi scanez cu lumina ultravioletă a lanternei toată suprafața. Nu mai există urmă de indoială, forma este plată, iar roșul, prea avangardist. Imaginea n-are profunzime și semnătura schițată plutește dezordonat. Aceste trăsături nu sunt caracteristice liniilor ferme, arcuite, ale stilului său. Pânza tabloului este dintr-un material rigid, pe care Burliuk nu l-ar fi folosit niciodată înainte de 1911. Și, cel mai condamnabil dintre toate, este subiectul bucolic pe care pictorul îl va aborda abia ulterior, în perioada sa americană. Ei, bine, sunt dezamăgită, dar cel puțin am descoperit înșelătoria înainte ca tabloul să fie introdus în catalogul licitației.

– E uimitor, nu-i aşa?

Voceea expeditorului traversează lumina slabă a studioului.

– M-am îndrăgostit de tablou la prima vedere.

– Înțeleg ce anume v-a atras la el.

Asta trebuia să fie marele meu triumf, starul meu! Tablourile datând din perioada rusă a lui Burliuk sunt puține, mult mai puține decât cele din 1911. Reușesc însă să-mi păstreze buna dispoziție.

Trebuie să-i predau tabloul falsificatorului. În afară de menționarea greșită a datei de pe tablou, a făcut o treabă bună. Copia lui are propria sa energie. Ferma e pictată în culori strălucitoare, calul și bobocii de rață sunt redați cu tușă veselă, familiară tablourilor ulterioare ale maestrului, care trăiește ca imigrant în Long Island. Bineînțeles, până atunci, gloria celui mai important tablou futurist al lui Burliuk era de mult apusă, însă aceste scene bucolice – profitabile din punct de vedere financiar, dar mediocre din punct de vedere artistic – erau probabil pe gustul colecționarilor de artă americani.

Îmi imaginez un emigrant neobosit din Leipzig sau Queens copiind pasionat,meticulos, tușă după tușă, capodopera originală. Câtă pasiune și câtă răbdare îți trebuie să îmisi, să călătorescă înapoi în timp sute de ani, în căutarea unei anumite afinități!

În ceea ce mă privește, aş prefera să rămân în umbră pe veci. Dar întrevăd termenul-limită al catalogului licitației și n-am încă nimic demn de semnalat în presă. Apăs butonul intrerupătorului.

– Dacă încă nu v-ați dat seama, piața de artă rusă e ceva nou pentru mine. Știți cum e: jumătate din timp, habar n-ai ce obții.

Domnul Brooks, expeditorul, e un tip modest, cu ochi albaștri, blâzni, cu sprâncene subțiri, ascuțite și obrajii îmbujorați. Un proprietar de galerie de artă din Greenwich, un alt american innocent care înăoată în apele periculoase ale artei rusești, având incredere în expertiza altor specialiști, ignorând toate semnele periculoase. Îmi vine să-l scutur puțin și să-i ofer următorul sfat: stați departe de ruși!

Dar din cauză că se gândește să predea alte piese presupus autentice la Worthington, specialiștilor nu li se declanșează imediat semnalul de alarmă. În schimb, problema trebuie abordată subtil și delicat, aducând o scânteie de speranță într-o situație zadarnică, astfel încât relația să poată continua. Unul dintre cele mai reale aspecte ale meseriei mele este

conspirația din iadul ăsta, ca atunci când un doctor recomandă cordial analize suplimentare, deși știe că rezultatul nu va fi bun.

– Aveți dreptate să fiți precaut, ii spun cu blândețe și căldură. Piață de artă e plină de falsuri. În acest caz, ar fi mai bine să ne încredințați tabloul.

– Serios? De ce?

Detectez, din nou, o nuanță de tristețe în vocea sa. O parte din el ar trebui să știe. Își apropie genunchii osoși, îmbrăcați în pantaloni strâmbi. Las lanterna pe măsuță de cafea, acolo unde zac și cataloagele de la licitația precedentă. Îmi reamintesc termenul-limită, văzând pe prima pagină tabloul *Dansa soarei spaniolă*, de Natalia Goncharova. Lucrarea aceea a făcut senzație, dar nu e în stil neoclasic, cum a fost revoluționara călimară Fabergé expusă de Nadia Kudrina la casa de licitații Christie's. Și în această atmosferă, în această piață de artă deprimantă, clienții vor mai presus de orice piese rare. Vor exponate unice, imposibil de obținut în altă parte. Pentru a garanta cele mai mari oferte de preț, ar trebui să fie o operă recent apărută, redescoperită, despre care nimeni nu știe măcar că există.

– În acest caz, s-ar putea să avem de-a face cu o contradicție istorică. Din curiozitate, am fi încântați să-l invităm pe restauratorul nostru, să-l examineze mai amănunțit.

– Ce vreți să spuneți prin *contradicție*?

– Contradicția reprezintă elementul esențial. Îmi ridică un mic semn de intrebare.

– O, nu! Serios?

– Ar trebui să dureze o săptămână sau două. Vă vom contacta noi.

Mă exprim concludent, dar întotdeauna pozitiv. Un obstacol care trebuie depășit.

Domnul Brooks se ridică de pe canapea, cu o mână lăsată protector pe rama tabloului fals. Mă intind spre el să-l incurajez cumva, prinț-o bătaie pe umăr, o strângere de mână, o mică interacțiune umană pe care

și-ar putea-o aminti mai târziu, în abisul tristeții sale. Știu că a plătit pentru acest fals peste două sute de mii și nu-și va recupera banii. Exact când degetele mele îi ating sacoul de lână, o observ pe Regan, asistenta mea, stând în cadrul ușii și făcându-mi disperată semn cu mâna.

— Iertați-mă! Revin imediat.

Ușa studioului se închide cu un zgomot metalic și lumina strălucește. Respir ușurată.

Regan mă așteaptă pe hol, în colțul etajului sculptat al Departamentului de Artă Rusă. Deoarece această specialitate este încă relativ nouă, îți vine prea târziu în minte. Suntem o insulă înconjurată de Asia de Est și de Orientalul Mijlociu, un șir de birouri inghesuite între rafturi de mahon și un cimitir al scaunelor ergonomici defecte. Prietenii mei se așteaptă mereu ca birourile Worthington să arate ca galeriile de artă neprimitoare sau, cel puțin, ca un muzeu modern, gol. *Cât de norocoasă ești că lucrezi acolo!* îmi spun ei. Dacă ar ști! Spațiul este un amestec discret de cabluri, prelungitoare, cărți, articole și grafice. Sus, pe un raft se află o cutie de ciocolată începută, lângă un buchet ofilit de trandafiri galbeni. Majoritatea birourilor experților de artă sunt pline de sticle cu apă electrolitice, cești de ceai sau sticluțe cu lac de unghii transparent. Ca orice altceva intr-o casă de licitații, frumusețea de aici tinde să fie destinată exclusiv consumului public.

— Ai picat la țanc. Ce se întâmplă?

— Cineva a apărut în ziar, cântă Regan, arătându-mi rubrica „Jurnal de VIP“ din *Financial Times*.

A încercuit cu roșu pasajul:

Într-o licitație de artă rusă, o strângere de fonduri la Serghei Brin și bessellerul soțului ei, Tania Kagan Vandermottier, specialistă în artă rusă de la Worthington, bea cot la cot cu cei mai importanți oameni de afaceri din lume. Dar, în ciuda tuturor petrecerilor fabuloase, ea este „doar o fată simplă din Moscova“, care visează să vadă că mai multe capodopere rusești înzorcându-se acasă.

— Iată! Citește și plângi, Nadia Kudrina! Era și timpul!

Nu o iau în seamă, dar în sinea mea sunt incântată.

— Ia să văd!

Mi-e și jenă să citesc tot articolul, dar sunt tentată să i-l duc direct lui Dean.

— Vezi, acum nu mai poți renunța la Departamentul de Artă Rusă! Deschid computerul pentru a-mi vedea *inboxul* plin de felicitări și mesaje cu subiectul: „Hei, fată modestă din Moscova!“

Îi sun pe ai mei pentru a sărbători. Sunt încântați.

— *Jurnal de VIP* înseamnă că ești un VIP! îmi spune mama.

Tata îmi promite să găsească un exemplar al ziarului în New Jersey. Și, chiar dacă va trebui să anuleze o întâlnire cu un client pentru a merge la Barnes&Noble, atunci așa să fie!

Mă gândesc să-l sun pe Carl, apoi îmi imaginez chipul lui trist din ultimul timp. Felul cum își flutură genele când își ridică privirea spre mine, încercând să-mi ghicească motivațiile. Felul lui de a mă întreba „Tu ești?“ când intru seara pe ușă, ca și cum aş fi un străin care-i invadăază spațiul. Imaginea lui reflectată oblic în oglinzi. Dar îl sun oricum. Îmi intră mesageria vocală și-i las un mesaj plin de semne de exclamare.

— Hai să luăm cina împreună diseară!

Și apoi închid.

Prima dată când m-au sunat cei de la *Financial Times* și m-au invitat să scriu articolul, am vrut să refuz. Articolele acelea îmi făceau grija din cauza subiectelor abordate. Prezentau experții de artă ca pe niște vedete bogate, la modă, care ziua fac afaceri de milioane de dolari la Art Basel, dar apoi revin acasă la timp pentru a le găti copiilor fursecurile ideale. Care debitează lucruri precum „Schiatul cu elicopterul chiar mă ajută să mă destind“. Specialiste în artă superbe, locuind în case moderne, cu soți atrăgători, mediteraneeni cărlionțați, sau blonde suple, imbrăcate în caftane din fibre naturale și împodobite cu bijuterii. Întotdeauna fotografiate în negru, pe un fundal sobru sau cu nasul într-un pahar de vin. Ideea de a apărea în ziar într-o asemenea

companie era absolut ridicolă. O imigrantă rusă, ai cărei părinți locuiesc într-o casă cu două dormitoare din New Jersey? Care n-are idee cum e să schiezi coborând din elicopter sau cum e să joci rugby, la mare distanță de orice *penthouse* din Time Warner Center și escapade de weekend în destinații exotice ca Mustique? O persoană care a fost promovată doar pentru că Nadia Kudrina, fosta ei asistentă, a plecat pe furș la Christie's? O persoană care era o anonimă când l-a întâlnit prima dată pe Carl Vandermotter?

Dar firma a insistat să scriu articolul. *Financial Times* era șansa pentru ca Worthington să se afirme printre competitori, aşa m-a înștiințat Marjorie, șefa mea. Aceasta era ocazia noastră de a ne face publicitate, șansa de a cucerii Sotheby's, al cărui consiliu de conducere era pus la încercare. Am înțeles mesajul subliminal – era în joc viitorul Departamentului de Artă Rusă. De ce să mai investești azi în arta rusă? De ce să nu te îndreptă spre China sau spre cel mai sigur loc din lume: arta contemporană? Majoritatea galeriilor de artă din lume susțineau piața de artă contemporană – Warhol, Koons și Hirst sunt întotdeauna un pariu mai sigur decât Burliuk și Gonçearova.

– De ce nu vrei să faci? Numele de familie al soțului tău nu are legătură cu gruparea din Beth Israel? Sunt sigură că socii tăi se așteaptă la asta, mi-a spus Marjorie între două ședințe.

Şefa mea a presupus, probabil, că dă dovdă de tact, la fel ca atunci când a adus în discuție familia lui Carl.

– Și nu-i așa că a scris un bestseller? Gândește-te că astfel i-ai face și mai multă publicitate.

– Cartea lui a fost ultima pe listă timp de două săptămâni, am protestat, îngrijorată de ambele subiecte.

Doar nu era să-i explic șefei mele că membrii familiei Vandermotter sunt lipsiți de valoare. Că banii lor sunt investiții în trusturi și proprietăți imobiliare, oferîți nouă cu zgârcenie sub formă de mici câștiguri, că soțul meu n-a făcut nimic să ajute editorul să-și câștige avansul și că la nou lăsă loc de muncă câștigă mai puțin decât asistenta mea Regan,

că pe la douăzeci-treizeci de ani nu era decât un simplu absolvent. Că locuim lângă calea ferată, într-un apartament cu un singur dormitor care n-a mai fost renovat din 1977. Dar ideea că ei să citească articolul și să-l comenteze cu prietenii lor era o treabă bună. Pentru familia Vandermotter contau doar aparențele.

Și iată-mă astfel în fața unui Tânăr reporter șleampăt, bărbos, îmbrăcat cu un tricot pe care scria cu majuscule *RAW BROOKLYN*, chiar deasupra fotografiei reprezentând o frătușă în sânge. Reporterul părea șocat de locuința noastră modestă, ca și cum ar fi traversat special tot orașul în căutarea unui subiect etnic specific, a unei personalități spectaculoase, de prinse dintr-un *reality show* ruseșc contemporan. Evident, se aștepta la fântâni de aur, la băi cu pietre prețioase, la paturi cu tablă incrustate cu cristale Swarovski și la balcon cu vedere spre Central Park.

– Aici ați stat și înainte, astă este prima dumneavoastră locuință?

Se uita confuz la bucătăria ce aducea cu cele de pe vasele maritime, cu tigăi atârnate în cărlige deasupra aragazului, la baia noastră cu plăci de faianță alb-negru ciobite, la pereții noștri încărcăți de fotografii și afișe și la cadoul ciudat și scump primit de la clienti – reproducerile de la jumătatea secolului trecut și cele găsite la piața de vechituri. Își tot verifică telefonul, ca pentru a se asigura că nimerise la adresa corectă. Îi citeam în ochi o nedumerire permanentă: „De ce ii iau interviu acestei doamne?!”

– Sunt doar o fată modestă din Moscova, i-am spus.

Dar apoi m-am gândit că replica asta ar putea fi citată greșit într-o versiune insuportabilă din paginile revistei: „M-am obișnuit atât de mult să am un antrenor, incât aparatele de gimnastică mă descurajează. Ca și cum toată dimineața ar trebui să mă chinuiesc singură să programez Stair Master-ul“.

Am luat-o de la capăt.

– Adevaratul secret pentru a fi cel mai bun specialist de artă într-o casă de licitații este să înțelegi psihologia clienților, i-am spus. Trebuie să știi cum să atragi în joc ofertanții reticenți, să intuiști cine spune că

vrea un loc retras, dar nu vorbește serios, a cui intimitate este atât de decisivă, încât toată viața clientului respectiv depinde de ea. Este o abilitate dobândită din expertiza de artă. Treaba ta ca specialist este să știi fără să îți se spună, să intri în mintea oamenilor ocupăți și să le descoperi cele mai adânci dorințe.

L-am observat luându-și noapte în timp ce-și bea cafeaua neagră, savurând declarația mea. Când soțul meu a ajuns acasă, reporterul s-a îndrăgostit practic de el, insistând să-l vadă scriind câteva fraze la computer. Din felul în care reporterul a răsfoit fascinat cărțile și caietele lui Carl, se pare că era un scriitor frustrat, care ar fi preferat să scrie un articol despre Carl, nu despre mine. Și cine l-ar putea condamna? Cui i-ar păsa de un specialist în arta rusă, când avea alături un autor de bestseller? Reporterul i-a pus lui Carl multe întrebări despre „procesul de creație”, apoi a trecut la relațiile încordate dintre America și Rusia, săcâindu-l despre posibila izbucnire a următorului Război Rece.

– De ce nu discutați mai mult cu soția mea? Nu ea este subiectul articolului dumneavoastră? I-a întrebat Carl în timp ce-și tăia o nectarină.

Reporterul era atât de insistent în a citi atent un paragraf din manuscrisul soțului meu, intitulat *Tânără Ecaterina*, încât Carl a trebuit până la urmă să-l dea afară. Amândoi am răsuflat ușurați când a plecat.

– Idiotul! a rostit Carl, dispărând în alcovul pe care îl transformaserăm în birou.

– Dă-mi vești bune, i-am spus lui Regan. Câtă nevoie am de ele!

O mulțime de asistenți și interni izbucnesc în râs, un mare grup de absolvenți pe care nu-i pot deosebi unul de altul. A lucra la Worthington e ca și cum ai fi într-un loc precum Smith College în anii 1950: toate acele coafuri, jachete de căsmir, parfum de zambilă și fete imaginându-și cum își vor începe viața adevărată. Regan era de un real sprijin, deoarece ea ieșea din tipare. Îmi plăcea vioiciunea ei nestăpânită, doctoratul în Limba și literatura slavă, tatuajele pe care nu se sfia să le ascundă, stilul ei vestimentar neconvențional – jacheta aruncată peste o rochie stilul anilor '50, cerceii supradimensionați, părul prinț într-un

coc franțuzesc. De ce mai aveam nevoie de altă fiică de oligarh competitiv sau de o floare fragilă, care să lucreze pentru mine? Într-un loc ca Worthington, care are clienții cu care lucrăm noi, îți trebuie cineva care să fie de partea ta.

Regan nu-și poate ascunde zâmbetul.

– A sunat Natașa de la Ermitaj. Ghicește a cui autenticitate sunt preocupați să o stabilească! Ordinul... stai, așteaptă... care i-a aparținut Ecaterinei cea Mare! Expeditorul spune că e al nostru, dacă ni-l dorim.

Nu mă pot abține.

– Dumnezeule! exclam eu.

– Îți vine să crezi? E incredibil!

– Putem să-l introducem în catalog?

Regan mă privește încruntată, cu o grimă dezaprobată.

– Nadia spune că autenticitatea va fi șansa acestui istoric al Ecaterinei. E celebru când vine vorba de evaluări scrise, dar este un optimist precaut.

– Cred că este suficient pentru moment. Să trecem mai departe.

Cobor tonul.

– S-ar putea să fie singura noastră șansă. Știi situația.

– Da, dar nu va mai dura o vreme? Ce garanție avem că vom reuși?

Discut despre asta cu Regan, socotind tot ce am avea de făcut – fotografii, redactarea materialului, primirea acestuia la timp pentru avanpremieră.

– Dar Natașei i se pare în regulă, nu-i aşa?

– A numărat diamantele cu greutatea și tăieturile lor clasice și le-a comparat cu actele oficiale de la Curte.

– Și cutia?

– Cred că e cea originală. Instinctul le spune că totul e în regulă. Dar tipul ăsta are ultimul cuvânt referitor la bijuteriile care i-au aparținut Ecaterinei.

Regan mă privește cu neîncredere.

– Minunat! Hai să facem! Piesa noastră de rezistență! E colosală!

– Serios? Ești sigură? O avem pe Goncearova.

– Glumești? Asta este mult mai bună! și este și o știre senzatională!

Ignor prudența lui Regan. Orice specialist în artă visează la momentul asta, care se întâmplă doar o dată sau de două ori în carieră. Toți suntem niște șoareci de bibliotecă ce visează să readucă o operă de artă înapoia casă și această origine este a naibii de bună, pentru că i-a aparținut ei. Am simțit asta de când am văzut pentru prima oară medalia pe internet, radia o căldură strălucitoare, lăptoașă, ca și cum Ecaterina însăși mi-ar fi trimis un mesaj personal de dincolo de ocean. Deci Ordinul ei chiar există, nu a fost ingropat odată cu ea, așa cum au presupus cercetătorii. Sar în sus de bucurie.

– Una dintre fete scoate la iveală sticla de Prosecco din birou, alta se oferă să-o aducă pe Marjorie, dar figura speriată a domnului Reed William Brooks apare la fereastra pătrată a studioului.

– Ah, mai bine mă întoarce acolo.

Fetele protestează.

– În fond, e weekend!

Chiar și Regan îmi spune:

– Ei, hai, dar că de des și se întâmplă asta?

– Știi ce? Ar trebui să sărbătorim cu șampanie adevărată! Unde este cea pe care ne-a trimis-o Medovski? Îi voi duce și domnului Brooks un pahar de șampanie, măcar atât să pot face pentru el.

Îl fac semn să mă mai aștepte o clipă.

În timp ce stolioul e desfăcut și una dintre fete se chinuie să scoată după sticlei de șampanie, îndreptând-o spre cărti și nu spre tablouri și sculpturi, îl sun din nou pe Carl.

Telefonul lui continuă să sună, intră mesageria vocală, care mă asigură încă o dată că mă va suna înapoia. Îl las un mesaj, invitându-l să ni se alăture la restaurantul din cartier.

Căteva fete sunt împrăștiate la birou ca petalele de trandafir, cu pantofi cu toc sprijiniți de picioarele scaunelor. Au fost mâncate și ultimele

bucătele de ciocolată. Un ciocanit, acum tare și insistent, vine dinspre studio. Șampania caldă, turnată în paharele de plastic se revarsă spumoasă.

Înainte de a reveni la unul dintre mulții clienți care par să aibă intotdeauna nevoie de mine, înainte de a le părăsi pe fetele îmbrăcate în pulovere, cu cercei de perle și cu inelelor lor de logodnă cu diamante, din cercul cărora eu nu voi face niciodată parte, îmi termin rapid șampania și înălț telefonul, în caz că soțul meu m-ar suna mai repede decât mă aștepț.

– Seamănă cu Ecaterina cea Mare. Ecaterina Velikaia.

În timp ce ni se toarnă apa minerală, mă întreb dacă nu cumva am făcut aranjamente pripite pentru noi patru, într-un acces spontan de mândrie. Ai mei nu sunt clienți obișnuiți ai restaurantelor, nu s-au simțit niciodată în largul lor folosind tacâmuri de lux, savurând mâncare fină, pe un fundal plin de muzică și zgromot. Mama șterge cu șerbetul un cuțit perfect curat, în timp ce tata împinge deoparte coșul cu pâine și cere legume crude pentru a le înmuia în ulei de măslini.

Lumina e obscură, așa că ei își mijesc ochii privind fotografia Ordinului Sfintei Ecaterina, trecând-o de la unul la altul. Ca de obicei, sunt obsedată să le obținăprobarea, entuziasmul. N-am înțeles niciodată de ce încă mai am nevoie să îi impresionez, ca și cum pentru a le răsplăti teama imigrării, ar trebui să le demonstreze faptul că succesul meu le justifică decizia de a ne fi crescut în America. De când mă știu, din școală generală și până m-am căsătorit, am repetat versiuni amplificate de tipul: „Mami, tati, uite ce am făcut!”

– Și ce-i astă la care mă uit acum? mă întrebă mama.

– Un Ordin. Știi, ca un fel de medalie pe care o purta.

– Ecaterina cea Mare a purtat asta?

– Petru cel Mare a stabilit această distincție pentru femeile care se căsătoau cu fii din familiile regale sau ca recunoaștere pentru merite deosebite. Cred că soția lui a fost prima care a primit medalia. Ecaterina a obținut-o după ce s-a căsătorit cu nepotul lui Petru. Nu

avem multe astfel de medalii la dispoziție, cu excepția celei care s-a dovedit a fi a Ecaterinei.

– Arată ca un colier obișnuit.

– Cum poți spune asta? Privește eșarfa din moar roșu-aprins și steaua de argint incrustată cu diamante.

– Și oamenii chiar cred că fleacul asta i-a aparținut într-adevăr Ecaterinei cea Mare? Americanii sunt atât de naivi!

– Sunteți gata să comandați? întrebă chelnerul.

– Mai aștepțăm pe cineva.

Mă intorc spre părinții mei.

Ca de obicei, tata e mediatorul. Termină de citit articoul meu din ziar.

– Mama ta glumește. Suntem foarte fericiti pentru tine. Asta înseamnă că licitația ta va fi bună, nu-i așa? Îți făceai griji.

Tata intinde unul pe o chiflă și i-o dă mamei. El se mulțumește să ronție o bucată mare de morcov înmuiată în ulei. Uleiul de măslini, proteinele și regimul alimentar strict sunt secretul tinereții lui veșnice. Îmi place să-mi văd părinții impreună, felul în care tata are grija de mama, gesturile mici prin care se asigură că ea are tot ce-i trebuie.

– Sigur că ne bucurăm pentru tine, imi spune mama în timp ce ia chifla ca și cum ar refuza ideea tinereții veșnice, dar dacă asta înseamnă să renunț la chifle și prăjitură, atunci nu merită.

Mama are degete lungi, de pianistă.

– Dar tot nu înțeleg de ce cineva în toate mințile ar cheltui milioane pentru așa ceva. Ești sigură că nu e vreun fals? Au spus că i-a aparținut cu certitudine Ecaterinei sau doar au presupus? Dar, oricum, e foarte bine că poți să-i arăți tu Kudrinei ăleia. E foarte enervantă la televizor, cum se dă mare întotdeauna că, din toată America, ea este singura expertă în arta rusă. Ca și cum puiul meu nici măcar n-ar exista.

Oare de ce pomenește mama tot timpul de Nadia Kudrina? Mă străduiesc însă să afișez un zâmbet nepășător, apoi impăturesc fotografia Ordinului și o pun în geantă. Intră Carl. Poartă o cămașă de un roz

intens, pe care rareori o scoate din șifonier, iar părul lui blond e încă ud de la duș. Respiră calm.

Îmi vine să-i spun că întotdeauna întârzie, dar mă abțin. Mai bine să-l incurajez și să-l laud decât să-i comentez greșelile. Patru ani de căsnicie m-au învățat asta.

– Frumoasă cămașă! ii spun, în loc să-l critic.

– Mulțumesc!

Mai întâi, Carl ii sărută pe ai mei de bun găsit, apoi pe mine. Miroase a șamponul lui preferat – cu aromă de *lemongrass*¹. Încă nu pot crede că o evreică așa ca mine s-a căsătorit cu un tip atât de blond, cu aceeași ușurință cu care societatea îl acceptă în sănul ei. Chelnerii roiesc în jurul lui ca fluturii la lumina lămpii.

– *Kak dela?*² întrebă desfăcându-și șerbetul.

Întrebarea, rostită într-o rusă veche fermecătoare, pare să ne fie adresată tuturor, simultan. Mama radiază de bucurie. Într-un final, mă întreb dacă nu cumva pentru ei căsnicia mea reprezintă cel mai mare succes. Nu funcția mea, nu educația și nici apartamentul. Ci faptul că am reușit să mă mărit cu Carl, care e atât de american, atât de minunat, fără să facă niciun efort.

– Tania a dat marea lovitura, ai auzit? îl întrebă tata.

– Tată, n-ai vrea să comandăm mai întâi? și atrag atenția chelnerului.

Mama și cu mine hotărâm ce fel de mâncare sănătoasă va mâncă tata și alegem păstrăv la cuptor.

– Marea lovitură? întrebă Carl privindu-mă calm, cu ochii lui căprui, de culoarea chihlimbarului.

– A apărut în *Financial Times*! Nu e chiar așa o tragedie. Dimpotrivă, e extraordinar, nu-i așa?

– Presupun că asta e o veste bună, nu?

¹ Floare de lămâijă – în lb. engl. în orig (n. tr.).

² „Ce mai faci?“ – în lb. rusă în orig (n. tr.).